

ALTRES PROGRAMES DE TREBALL

REPORTS DE LA RECERCA A CATALUNYA

L'Institut d'Estudis Catalans, en compliment de les funcions derivades de la condició d'institució que té per objectiu l'alta investigació científica que li donen els seus Estatuts, duu a terme diverses activitats en els àmbits d'assessorament, coordinació, promoció, realització i difusió de la recerca. Els poders públics tenen la responsabilitat última en el procés de planificació de la recerca, però la natura d'aquesta activitat i els coneixements especialitzats que implica fan essencial l'existència d'un alt assessorament que tingui independència de criteri i l'autoritat científica en cadascun dels àmbits on la recerca es realitza.

L'Institut d'Estudis Catalans, per la seva tradició, estructura i composició, pot contribuir a exercir aquesta funció. De fet, el Decret 195/1991, del 16 de setembre, de la Generalitat de Catalunya, relatiu a la coordinació de la recerca i a la reorganització de la CIRIT, ha fet un primer pas en aquesta direcció en reconèixer a l'IEC un paper d'assessorament regular d'aquest organisme, i les directrius bàsiques del Pla de Recerca de Catalunya 1993-1996 van preveure la incorporació de membres de l'IEC a la Comissió d'Assessorament i Seguiment del Pla. D'altra banda, l'IEC té una llarga tradició en l'emissió d'informes i dictàmens i en l'elaboració d'estudis prospectius.

En aquest context, a la tardor de 1995 el Consell Permanent de l'Institut acordà engegar el projecte d'elaboració d'un estudi sobre l'estat de la recerca a Catalunya, en relació amb la comunitat científica internacional, a base d'una sèrie d'informes periòdics sobre cada una de les àrees en què es pot dividir l'activitat científica. El projecte, anomenat *Reports de la recerca a Catalunya*, s'inicià el desembre de 1995 dividint els treballs en vint-i-tres àrees temàtiques fonamentades en els àmbits i els sòsàmbits de la CIRIT i amb la previsió de realitzar vuit informes temàtics anuals. Cada informe ha de proporcionar informació global sobre l'estat de la recerca a Catalunya en l'àrea corresponent, aportant reflexions sobre els objectius generals de la recerca, l'evolució i les tendències, la situació actual i una anàlisi prospectiva. Ha d'incloure també dades globals de finançament i d'índexs de productivitat del sistema de recerca català.

L'elaboració de l'informe és confiada a una persona de prestigi que actua com a director i que s'ajuda d'un grup de col·laboradors, experts tots ells en l'àrea. Per a assolir la necessària coordinació i aconseguir una certa homogeneïtzació en informes d'àmbits temàtics allunyats, hi intervé una comissió que integren el vicepresident i el secretari científic de l'Institut i tots els directors.

Durant el curs 1996-1997 s'han elaborat i presentat públicament els informes de Biologia cel·lular, molecular i bioquímica, Física, Economia i Medicina. També s'han acabat els treballs de confecció dels reports de Tecnologies de la informació i de les comunicacions, Geologia, Lingüística i les ciències del llenguatge, i Les ciències socials: antropologia, cièn-

cia política, comunicació i sociologia, que es presentaran el quart trimestre de l'any 1997. Finalitzat el primer cicle de tres anys, es preveu una publicació conjunta dels vint-i-tres informes temàtics, la qual recollirà possibles aportacions complementàries.

Els *Reports de la recerca a Catalunya* es realitzen amb el suport i la col·laboració de la CIRIT. S'ha comptat també amb la col·laboració de les universitats catalanes, de la Secretaria d'Estat i Investigació del Ministeri d'Educació i Cultura i de la Direcció General d'Investigació i Desenvolupament de la Comissió Interministerial de Ciència i Tecnologia, institucions que han subministrat algunes de les dades utilitzades en l'elaboració dels informes. Agraïm a totes aquestes entitats la seva col·laboració.

JORNADES CIENTÍFIQUES

Secció Filològica

Jornades sobre Cervell, Llenguatge i Conducta Verbal. Aspectes Neurobiològics de les Capacitats Lingüístiques i del Processament del Llenguatge. 28 i 29 de novembre de 1996.
 Coordinador: Joan A. Argente.

Aquestes Jornades tingueren com a objectiu reunir alguns dels millors especialistes internacionals per a debatre els darrers avenços en els temes següents: anatomia del llenguatge; comprensió del llenguatge en persones normals i en persones amb lesions cerebrals; el llenguatge en la demència d'Alzheimer; el llenguatge en persones bilingües, i la forma i el lloc del cervell on es processen les paraules. Aquestes trobades, en les quals s'analitzen diferents alteracions del llenguatge associades a lesions cerebrals (afàsies), pretenen servir de punt de contacte entre els especialistes de la ciència formal del llenguatge, els lingüistes i els especialistes en les bases fisiocel·lulars del llenguatge. Durant aquestes Jornades es pronunciaren les conferències següents:

— «Language in dementia: implications for neurolinguistic theory», a càrrec de Lorraine K. Obler, de l'Escola de Postgrau de la Universitat de la Ciutat de Nova York (EUA).

— «Language comprehension in normal and aphasic language processing», a càrrec de Marie-Louise Kean, de l'Escola de Ciències Socials de la Universitat de Califòrnia a Irvine.

— «How and where are words represented and processed in the brain», a càrrec de Friedemann Pulvermüller, de l'Institut de Psicologia Mèdica i Neurologia del Comportament de la Universitat de Tübingen (Alemanya).

— «What bilingual aphasia tells us about the brain», a càrrec de Michel Paradis, del Departament de Lingüística de la Universitat McGill a Mont-real (Canadà).

— «Cognitive neuroanatomy of language», a càrrec de Dominique Cardebat, de l'Institut Nacional de la Sanitat i de la Recerca Mèdica a Tolosa Cedex.

Secció de Ciències i Tecnologia

Jornades sobre física i geometria. 2 i 3 de desembre de 1996. Coordinadors: David Jou i Sebastià Xambó.

L'objectiu d'aquestes Jornades fou fer participar els físics i els matemàtics del nostre país en l'excitació actual pels temes que són a la frontera entre la física i les matemàtiques i que

en els darrers anys experimenten un gran desenvolupament. Van participar en les Jornades figures destacades en aquests camps, les quals presentaren la seva visió panoràmica i introductòria de les qüestions més vives de l'actualitat en set conferències:

— «Noncommutative geometry and physics», a càrrec d'Alain Connes, de l'Institut d'Estudis Científics Superiors del Collège de France a Bures-sur-Yvette (França).

— «Topological quantum field theory: a prosperous link between physics and mathematics», a càrrec de José M. F. Labastida, de la Universitat de Santiago de Compostella.

— «Quantum mechanics of geometry», a càrrec d'Abhay Ashtekar, del Centre de Física Gravitacional i Geometria del Departament de Física de la Universitat de l'Estat de Pennsilvània (EUA).

— «Studying the phase space of cosmological models», a càrrec de George F. R. Ellis, del Departament de Matemàtica Aplicada de la Universitat de Cape Town (Sud-àfrica).

— «The geometry of quasicrystals», a càrrec de Christian Janot, de l'Institut von Laue-Langevin a Grenoble (França).

— «Fractal geometry and physics», a càrrec de Luciano Pietronero, de la Universitat dels Estudis La Sapienza a Roma (Itàlia).

— «Fractals, from mathematics to the arts», a càrrec de Benoît Mandelbrot, del Centre de Recerca Thomas Watson de Yorktown Heights (EUA).

Secció Històrico-Arqueològica

Jornades sobre l'obra de Miquel Batllori. 3 i 4 de març de 1997. Coordinadors: Albert Balcells, Eulàlia Duran, Joaquim Molas i Antoni Riera:

Durant aquestes Jornades es féu un repàs de l'extensa obra de Miquel Batllori, la qual presenta una diversitat extraordinària d'èpoques i de qüestions, tractades amb un rigor i un domini que sorprenen en un temps com el nostre, en què predominen els especialistes monogràfics. Tingueren lloc les conferències següents:

— «La trajectòria vital de Miquel Batllori», a càrrec de Josep Massot, vicepresident de la Societat Catalana de Llengua i Literatura.

— «La trajectòria intel·lectual», a càrrec de Joaquim Molas, membre de la Secció Històrico-Arqueològica.

— «L'època del Renaixement», a càrrec d'Eulàlia Duran, membre de la Secció Històrico-Arqueològica.

— «El segle del despotisme il·lustrat», a càrrec d'Antoni Mestre, de la Institució Valenciana d'Estudis i Investigació.

— «Els estudis medievals de Miquel Batllori», a càrrec d'Albert Hauf, membre de la Secció Històrico-Arqueològica.

— «Els seus estudis sobre Gracián i sobre el barroc», a càrrec d'Alberto Blecua, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— «Els estudis sobre els segles XIX i XX», a càrrec d'Hilari Raguier, historiador.